

Notat om høringsvar fra ekstern høring over udkast til bekendtgørelse om ekstraordinær tilpasningsstøtte til producenter i landbrugssektoren

Udkast af 23. juni 2022 til bekendtgørelse om ekstraordinær tilpasningsstøtte til producenter i landbrugssektoren har været i ekstern høring med høringsfrist den 11. juli 2022. Dette notat omhandler høringsvar, der ikke stammer fra ministerier eller myndigheder under ministerierne.

Der er modtaget høringsvar fra:

- Landbrug & Fødevarer, jf. punkt 1.
- Dansk Gartneri, jf. punkt 2.
- Carsten von Wildenradt, Bylderup-Bov, jf. punkt 3.
- John Povlsen, Hjørring, jf. punkt 3.
- Mogens Hedegaard, Pandrup, jf. punkt 3.
- Frie Bønder Levende Land, jf. punkt 4.
- Forbrugerrådet Tænk havde ingen bemærkninger.
- Danske Regioner havde ingen bemærkninger.

Høringsvar	Opfølgning
1. Landbrug & Fødevarer (Indledningen i høringsvaret, hvor Landbrug & Fødevarer kort gengiver den foreslåede ordning er ikke medtaget i dette notat, men kan ses i selve høringsvaret, som offentliggøres i sin helhed sammen med dette notat.) ”Ønske om supplerende statsstøtte Landbrug & Fødevarer byder som udgangspunkt den ekstraordinære støtte velkommen. Men i lyset af den valgte finansieringsmodel, hvor omkring 70 procent af støtten finansieres af landmændene selv i form af en efterfølgende reduktion hektarstøtten, er det en reaktion, der er forbundet med et betydeligt forbehold. Hertil kommer, at der som følge af situationen i Ukraine er der flere og flere medlemslande, der har valgt at anvende muligheden for at supplere beløbet med op til 200 procent i nationale midler,	<i>Giver ikke anledning til ændringer</i> <i>Det er politisk besluttet af forligskredsen bag Landbrugsaftalen, at ordningen alene skal indeholde de tildelte midler fra EU</i>

samt udnytte muligheden for at supplere den ekstraordinære tilpasningsstøtte med yderligere statsstøtte.

Det gælder eksempelvis i Sverige, hvor der gives en statsstøtte på 1,89 mia. svenske kroner. Dette ser Landbrug & Fødevarer som en urimelig konkurrenceforvridning.

På baggrund af den kendsgerning, at danske landmænd grundlæggende befinder sig i den samme markedssituation som deres svenske kollegaer, har Landbrug & Fødevarer derfor anmodet Fødevareminister Rasmus Prehn om at dæmme op for de negative konsekvenser af den svenske statsstøtte.

Landbrug & Fødevarer vil gerne benytte lejligheden til at gentage dette ønske i forbindelse med høringen af bekendtgørelsen om ekstraordinær tilpasningsstøtte.

Fjern grænse på 300 EUR og omdriftsarealer

Landbrug & Fødevarer har tidligere anbefalet en enkel model for udbetaling af støtten, hvor støtten udbetales til alle landmænd. Dette ønske er langt hen ad vejen afspejlet i den foreslåede model.

Dog ønsker Landbrug & Fødevarer, at to af de foreslåede begrænsninger fjernes. Det gælder for det første beløbsgrænsen på 300 EUR. Det er helt urimeligt, at en landmand skal dyrke 55 ha eller mere for at få del i den ekstraordinære støtte. Alle er påvirkede af markedsforstyrrelserne. Det gælder både små og store bedrifter. For det andet foreslår Landbrug & Fødevarer, at begrænsningen til omdriftsarealer fjernes. Produktion baseret på permanente arealer er også forskelligt omfang berørt af situationen.

Derudover har alle landmænd som nævnt ovenfor været med til at finansiere EU's hjælpepakke, da den for hovedpartens vedkommende er finansieret af EU's krisereserve. Krisereserven finansieres ved at reducere hektarstøtten til landmændene – også for de permanente arealer.

Landbrugsstyrelsen har noteret sig, at Landbrug & Fødevarers bemærkninger vedrørende statsstøtte er tilgået Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri ad anden vej, og har derfor ingen kommentarer til bemærkningerne.

Giver ikke anledning til ændringer.

Det er politisk besluttet af forligskredsen bag Landbrugsaftalen, at der skal gælde en regel om, at der ikke udbetales tilskud på under 2.233.50 kroner per producent. Dette er blandt andet begrundet i, at gruppen af støttemodtagere skulle have en størrelse, der kunne sikre, at der vil kunne ske udbetaling inden den 30. september 2022, idet EU ikke giver refusion for beløb udbetalt efter denne dato, og derudover var det ønsket, at tilskuddet skulle kunne have en vis effekt ved modtageren. Der er kun det samme beløb til rådighed i ordningen, og hvis modtagergruppen blev for stor, ville tilskudsbeløbet have en størrelse, hvor det reelt ikke ville have nogen effekt i forhold til de udfordringer, som følger af de aktuelle markedsforstyrrelser.

Ligeledes blev det politisk besluttet af forligskredsen bag Landbrugsaftalen, at

<p>Give mulighed for at landmænd, der er undtaget for kravet om miljøfokusområder også kan få del i støtten</p> <p>Det er problematisk, at landmænd, der er undtaget fra kravet om etablering af miljøfokusområder, enten fordi de har mere end 75 pct. græs m.v. eller fordi de kun driver arealer, der ikke er i omdrift (fx frugt- og bæravlere), ikke kan få del i støtten.</p> <p>Landbrug & Fødevarer har et stort ønske om, at disse landmænd tilføjes under §1 stk. 2 i bekendtgørelsesudkastet. Det vil sige, at de undtages fra kravet i stk. 1 nr. 1 vedrørende miljøfokusområder på lige fod med økologiske producenter.”</p>	<p><i>tilgodese arealer, hvor der i stort omfang med sikkerhed blev anvendt gødning, idet priserne på gødning er påvirket af de aktuelle markedsforstyrrelser. Dette hensyn gælder ikke tilsvarende alle permanente arealer.</i></p> <p><i>Giver ikke anledning til ændringer.</i></p> <p><i>Det er politisk besluttet af forligskredsen bag Landbrugsaftalen, at der skulle stilles dette krav, og at den eneste gruppe undtaget fra kravet, der fortsat skulle kunne modtage tilskud, var økologiske producenter.</i></p> <p><i>Dette er blandt andet begrundet med, at kriteriet om, at producenterne skal være omfattet af kravet om at udlægge miljøfokusområder, og helt eller delvist opfylder forpligtelsen, sikrer anvendelse af klima- og miljøvenlige produktionsmetoder og involvering i næringsstofforvaltning, jf. artikel 2, stk. 3, b) og d) i forordning (EU) nr. 2022/467, som er den foreslåede støtteordning.</i></p> <p><i>Udlægning af miljøfokusområder er et af tre grønne krav i 2021 og er gældende for bedrifter med mere end 15 ha omdriftsareal. Etableringen har til formål at beskytte og forbedre biodiversiteten på landbrugsarealerne. Således har landbrugerne under kravet en produktion af fødevarer af et vist størrelsesniveau og er derfor i særlig grad påvirket af stigende inputomkostninger, herunder gødning.</i></p>
--	--

Høringssvar	Opfølgning
<p>2. Dansk Gartneri</p> <p>”Dansk Gartneri er uforstående overfor, at producenter med permanente afgrøder som for eksempel frugt og bær ikke skal have adgang til støtten på lige fod med de jordbrugere, hvis jord er i omdrift.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p> <p><i>Det er politisk besluttet af forligskredsen bag Landbrugsaftalen, alene at tilgodese arealer, hvor der i stort omfang med sikkerhed blev anvendt gødning, idet priserne på gødning er påvirket af de aktuelle markedsforstyrrelser. Dette hensyn gælder ikke tilsvarende alle permanente arealer.</i></p>

<p>Herudover vil foreningen gerne opfordre Landbrugsstyrelsen til at overveje en reduktion af mindstegrænsen for udbetaling af tilskud til for eksempel 100 euro, så støtten kan komme flere jordbrugere til gode.”</p>	<p><i>Se svaret under punkt 1 til tilsvarende bemærkning.</i></p>
---	---

Høringsvar	Opfølgning
<p>3. 3 landbrugere</p>	
<p>”Ja igen en ordning hvor de små er udelukket.” (Carsten von Wildenradt, Bylderup-Bov)</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p> <p><i>Se svaret under punkt 1 til tilsvarende bemærkning.</i></p>
<p>”Umiddelbart er det en volddom diskrimination af de små producenter, at de bliver udelukket for at få støtten, som i forvejen har langt større udgifter, pga. de ikke kan udnytte stordrifts fordelene, både når de skal indkøbe og afsætte deres varer. Som følge af ovenstående, ville det være mere rimeligt, at der blev udbetalt er fast beløb pr. ansøger, men dette vil de store producenter, som alligevel har alle stordrifts fordelene, ikke acceptere. Dette ville også give endnu lettere administration, at alle fik ens beløb. Hvis ikke dette er muligt, må ens hektar beløb være rimeligt uanset størrelse.” (John Povlsen, Hjørring)</p>	<p><i>Se bemærkningen ovenfor.</i></p>
<p>”Bagatelgrænsen på 2.233,50 DKK (300,00 €) bør fjernes. Det må lægges til grund, at der ikke eksisterer noget eksplicit juridisk fundament for bagatelgrænsen på 2.233,50 DKK. Der er ingen præcedens i andre efterbetalinger med reference til EU regler om hektarstøtte og en efterfølgende ekstraordinær udbetaling. Der søges udøvet præjudice baseret på en implicit analogi til hektarstøtteordningens grundregler, hvilket både savner præcedens og retligt vurderet er uden relevans for en efterbetaling. Dette er ikke dansk statsadministration værdigt og vækker mindelser om politiseret diskriminering af mindre, men danske og ikke overkapitaliserede, jordbrugere!</p>	<p><i>Se bemærkningen ovenfor. Derudover skal det bemærkes, at gruppen af tilskudsmodtagere er udvalgt på baggrund af saglige kriterier, som imødekommer de krav til modtagergruppen, som kræves efter den bagvedliggende forordning 2022/467.</i></p>

Et muligt forsvar for bagatelgrænsen kunne tænkes at være administrative lettelser for LBST i fordelingen af relativt små beløb. Her bør det dog lægges til grund, at LBST med stor nidkærhed kræver beløb væsentligt mindre end 100,00 DKK tilbagebetalt af sagesløse modtagere af økologisk arealstøtte, hvor kommunerne med rund hånd har indtegnet fejlagtige §3 grænser og LBST kun opdaterer korrektioner til disse én eneste gang årligt. LBST har således systemet til at håndtere betalinger væsentligt mindre end 100,00 DKK over for de enkelte støttemodtagere! Jævnfør også nyligt foretaget efterregulering af betalingsrettighedernes værdi for støtteåret 2016.

Betalingsrettigheder bør anvendes som fordelingsgrundlag, idet det definerede "omdriftsareal" som fordelingsnøgle vil udelukke permakulturer, der ofte i højere grad vil leve op til "....at støtte producenter som er involveret i enten cirkulær økonomi, næringsstofforvaltning, effektiv anvendelse af ressourcer og/eller miljø- og klimavenlige produktionsmetoder.", (citat fra høringsportal) end intensivt udnyttet "omdriftsareal" i større og store jordbrug med høj arbejds effektivitet, men lav energieffektivitet. Støkiometrisk udleder termisk forbrænding af 1 liter dieselolie stadig ~ 2,7 kilo kuldioxyd, hvortil kommer livscyklusenergiforbrug for stort maskineri samt at mineralisering af 1 grammolekyle kvælstof støkiometrisk stadig vil kræve 169 kilokalorier (0,71 megajoule) - uanset politiske ønsker fra "storlandbruget" om fifleri med naturlovene for egen kortsigtet pekuniær vindings skyld!"
(Mogens Hedegaard, Pandrup)

Se svaret under punkt 1 til tilsvarende bemærkning.

Vedrørende bemærkningen om tilbagebetalingskrav på for eksempel ordningen økologisk arealtilskud, skal bemærkes, at der ikke i den pågældende ordningsbekendtgørelse er hjemmel til at bortse fra mindre tilbagebetalingskrav, hvorfor alle tilbagebetalingskrav søges inddrevet ud fra en lighedsgrundsætning og princippet om lovmedholdelig forvaltning.

Det er politisk besluttet af forligskredsen bag Landbrugsaftalen, at alene tilgodese arealer, hvor der i stort omfang med sikkerhed blev anvendt gødning, idet priserne på gødning er påvirket af de aktuelle markedsforstyrrelser. Dette hensyn gælder ikke tilsvarende alle permanente arealer.

Høringssvar	Opfølgning
4. Frie Bønder Levende land	
<p>"Frie Bønder Levende Land (FBLL) takker for muligheden for at kommentere forslag til Bekendtgørelse om ekstraordinær tilpasningsstøtte til producenter i landbrugssektoren.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p>

Ruslands invasion af Ukraine d. 24.2. d.å. har medført høje priser på energi og gødningsstoffer. Det påvirker såvel små som store landbrugsbedrifter i EU og Danmark. Alle har de derfor brug for den økonomiske hjælp fra EU, som fremgår af Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022 / 467.

FBLL har derfor følgende kommentarer til styrelsens udkast til bekendtgørelse.

Ad §1: Landbrugsstyrelsens betingelser for støtte kan med god vilje siges at stemme med EU Kommissionens forudsætninger for støtte (cirkulær økonomi, næringsstofforvaltning, mm.), jf. pkt. 9 i forordning 2022 / 467. FBLL vil imidlertid foreslå, udkastets stk. 2 omformuleres således: ”Stk. 1 nr. 1 og 2 finder ikke anvendelse for producenter . . .”, idet mange økologiske landbrugsbedrifter ikke anvender gødning og derfor ikke indsender gødningsregnskaber men svarer eksempelvis nej på spørgsmålene E og F i Fællesskemaets sektion for Økologi markplan.

Ad §2: I Landbrugsstyrelsens udmøntning af forordning 2022 / 467 tænkes tilpasningsstøtten udbetalt pr. hektar, nemlig kr. 41,09 / hektar, og tilskud skal ikke kunne udbetales, medmindre det samlede beløb, som producenten kan modtage, er mere end kr. 2.233,50. Bedriften skal således være på mindst $2.233 / 41,09 = \text{ca. } 54$ hektar. Hermed diskrimineres der, i strid med pkt. 10 i forordning 2022 / 467, imod landmænd med i dansk sammenhæng "mindre" arealer, det vil sige ca. halvdelen af danske landmænd, bl.a. landmænd hvis produktion netop er baseret på mindre arealer, eksempelvis producenter af frugt og grønt, som Kommissionen netop ønsker at støtte, jf. pkt. 4 i forordning 2022 / 467.

Det er politisk besluttet af forligskredsen bag Landbrugsaftalen, at kriteriet om gødningsregnskaber skal indgå ved udvælgelsen af støttemodtagende producenter, idet især priserne på gødning er påvirket af de aktuelle markedsforstyrrelser.

Se svaret under punkt 1 til tilsvarende bemærkning.

Der er kun det samme beløb til rådighed i ordningen, og hvis modtagergruppen blev for stor, ville tilskudsbeløbet have en størrelse, hvor det reelt ikke ville have nogen effekt i forhold til de udfordringer, som følger af de aktuelle markedsforstyrrelser.

Derudover skal de bemærkes, at gruppen af tilskudsmodtagere er udvalgt på baggrund af saglige kriterier, som imødekommer de krav til modtagergruppen som kræves efter den bagvedliggende forordning 2022/467.

Vedrørende henvisningen til præambelens punkt 10, skal det bemærkes, at støtten netop fordeles gennem "de mest effektive kanaler på grundlag af objektive og ikkediskriminerende kriterier, hvorved der tages hensyn til omfanget af

<p>FBLI foreslår, at udkastet til bekendtgørelse formuleres således, at <u>samme beløb udbetales til alle landmænd, som modtager landbrugsstøtte</u>, jf. § 1, stk. 1, pkt. 3 i nuværende formulering, evt. således, at udbetaling tillige betinges af, at bedriften er på mindst 5 hektar.”</p>	<p><i>markedsforstyrrelserne i de forskellige sektorer...”</i></p> <p><i>Vedrørende henvisningen til præambelens punkt 4, skal bemærkes, at frugt og grønt blot er et område, som kan støttes, og at producenter af frugt og grønt ikke efter § 1 i bekendtgørelsen er udelukket fra støtteordningen.</i></p> <p><i>Se bemærkningerne ovenfor.</i></p>
--	--